

Ohjelman suunnittelu:

Linda Myllyharju-Lavonen/ Satakunnan Yhteisökeskus & Sanni Toivanen/ Lounais-Suomen Partiopiiri

HÄTÄENSIAPU

Kerran aikataulu

10 min alkuleikki
10 min ohjeistus
45 min ensiavun harjoittelu
10 näytelmien harjoittelu
15 näytelmien esittäminen

Tarvikkeet

- > makuualustoja/vilttejä kylkiasennon harjoitteluun
- > siderullia painesidoksen tekemiseen

Alkuleikki 10 min

Kerta on hyvä aloittaa energianpurku-leikillä. Aiheeseen sopiva leikki voi olla esimerkiksi laastarihippa.

Leikin säännöt

Valitaan leikkijöistä hippa ja sairaanhoitaja. Hippa ottaa muita leikkijöitä kiinni rajatulla alueella. Kun hippa saa leikkijän koskettamalla kiinni, leikkijän täytyy laittaa "laastari" eli käsi siihen kohtaan mihin hippa kosketti ja jatkaa matkaa käsi kiinni tässä kohdassa. Kun hippa saa saman henkilön toisen kerran kiinni, sama pitää tehdä uudestaan ja nyt on molemmat kädet "laastareina".

Kolmannen kerran kun hippa saa saman henkilön kiinni on leikkijä niin "sairas", että ei enää pysty liikkumaan ja jää joutuu jäädä maahan makaamaan. Sairanhoitaja voi koskettamalla pelastaa sairaan ja näin leikki jatkuu.

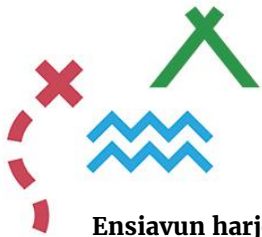
Ohjeistus 10 min

Ensimmäisenä käydään läpi mitä hätäensiapu on.

Hätäensiapu on henkeä pelastavaa ensiapua. Hätäensiavulla pyritään pelastamaan potilaan henki ja estämään tämän tilan paheneminen ammattiapua odotellessa. Hätätilanteessa on kysymys minuuteista, aikaa on vähän ja apua tarvitaan nopeasti. Hätäensiapua voi antaa ilman ammattitaitoa tai välineitä ja se on jokaisen velvollisuus auttaa, kun apua tarvitaan. Hätäensiavun tarkoitus on turvata potilaan tärkeät elintoiminnot, eli hengitys ja sydämen toiminta sekä suurien verenvuotojen tyrehdyttäminen.

(lähde: Keski-Suomen Pelastuslaitos 2021)

Jos ohjaajia on enemmän kuin yksi, voidaan jakautua pienempiin ryhmiin. Niin, että jokaisen ryhmän kanssa on väh. 1 ohjaaja. Jokaiseen rastiin/aiheeseen on hyvä varata 15 minuuttia aikaa.



Ensiavun harjoittelu 45 min

1. Onnettomuus ja hätäpuhelu

Tarina

Koulumatkalla näet kun edessäsi kaksi polkupyöräilijää törmäävät ja kaatuvat molemmat maahan. Toista pyöräilijää sattuu jalkaan, josta tulee paljon verta. Toinen pyöräilijä valittaa päätään, jonka löi asfalttiin.

Käykää läpi onnettomuustilanne. Mitä pitää tehdä, kun tulee onnettomuuspaikalle?

Pohtikaa, missä tilanteessa pitäisi soittaa hätänumeroon. Käykää läpi hätänumeroon soittaminen niin, että jokainen saa kokeilla vuorollaan soittamista. Ohjaaja toimii hätäkeskuksena. Onnettomuustilanteen toimintaohjeet ja hätäilmoituksen tekeminen sekä tarina löytyvät liitteestä. Voit halutessasi tulostaa ne mukaan kerhokerralle.

2. Tajuton

Pohtikaa yhdessä mitä eroa on pyörtyneellä ja tajuttomalla henkilöllä. Miksi tajuton on hyvä laittaa kylkiasentoon?

Ohjaaja näyttää kylkiasentoon kääntämisen, jonka jälkeen kerholaiset voivat harjoitella kylkiasentoa pareittain. Ohjeet tajuttoman kylkiasentoon kääntämisestä löytyvät liitteestä. Voit halutessasi tulostaa ne mukaan kerhokerralle.

3. Suuri verenvuoto

Tarina

Olette kaverin kanssa yksin kotona koulupäivän jälkeen ja päätätte syödä välipalaksi voileipiä. Kaverisi on leikkaamassa sämpylää, kun hän leikkaakin itseään vahingossa käteen. Kädestä tulee paljon verta.

Pohtikaa yhdessä, mitä pitää tehdä?

Harjoitelkaa painesidoksen tekoa pareittain. Ohjaaja voi ensin itse näyttää mallia. Ohjeet painesidoksen tekemiseen ja tarina löytyvät liitteestä. Voit halutessasi tulostaa ne mukaan kerhokerralle.

Näytelmien harjoittelu 10 min

Kerholaiset jaetaan n. kolmen hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä saa oman aiheen, josta he tekevät lyhyen näytelmän. Aiheita voivat olla esimerkiksi käden haava, pyörtyminen, tajuton tai polkupyöräonnettomuus. Jos ryhmiä on paljon, voi samoja aiheita antaa useammalle ryhmälle.

Näytelmät 15 min

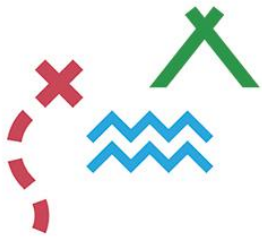
Jokainen ryhmä pääsee esittämään oman näytelmänsä. Näin lapset pääsevät vielä kerran tekemällä oppimaan ja saadaan jokaisesta aiheesta kertaus.



Jos aikaa vielä jää, voidaan kertoa vielä esimerkiksi näistä aiheista:

- > Ampiaisen pistokset
- > Kyyn purema
- > Nyrjähdykset
- > Auringonpistos

Lopuksi pidetään vielä sisaruspiiri.



ENSIAPU - LIITTEET

Onnettomuuspaikalla ja hätänumeroon soittaminen

Tarina

Koulumatkalla näet kun edessäsi kaksi polkupyöräilijää törmäävät ja kaatuvat molemmat maahan. Toista pyöräilijää sattuu jalkaan, josta tulee paljon verta. Toinen pyöräilijä valittaa päätään, jonka löi asfalttiin.

Tee tilannearvio

- > Selvitä mitä on tapahtunut
- > Selvitä autettavien määrä ja avun tarve
- > Auttaessasi älä vaaranna kenenkään henkeä

Pelasta

- > Lähesty varoen vaarallista kohdetta
- > Pelasta välittömästi hengenvaarassa olevat
- > Siirrä loukkaantuneet turvalliseen paikkaan

Tee hätäilmoitus numeroon 112

- > Kerro mitä on tapahtunut ja montako potilasta on
- > Kerro tarkka tapahtumapaikka ja opastus sinne
- > Kerro onko ihmishenkiä vaarassa (esim. tulipalo)
- > Kuuntele ohjeita ja vastaa kysymyksiin
- > Ole rauhallinen ja selkeä
- > Katkaise puhelu vasta luvan saatua

Estä lisäonnettomuudet

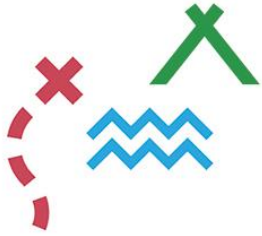
- > Varoita mahdollista muuta liikennettä tai kulkijoita. Siirrä keskellä tietä olevat loukkaantuneet varovasti tien reunaan.

Aloita hätäensiapu heti

- > Turvaa hengityksen ja sydämen toiminnan jatkuminen
- > Tyrehdytä suuret verenvuodot
- > Muista sokin vaara ja anna sokin oireenmukainen ensiapu

Opasta ammattiapu paikalle

- > Opasta itse tai järjestä opastus
- > Kerro tietosi tapaturmasta ja tehdyistä toimenpiteistä
- > Noudata saamiasi ohjeita
- > Anna heille työrauha



Tajuttoman ensiapu

- Tarkasta potilaan hengitys viemällä poskesi lähelle suuta nostaen samalla leukaa ja taivuttaen sitä taaksepäin.
- Tunnustele ilmavirtausta suusta ja sieraimista ja katso liikkuuko potilaan rintakehä.
- Jos hengitys on normaali, käännä potilas kylkiasentoon. Selällään maatessaan potilas saattaa tukehtua oksennukseen tai omaan kieleensä.
- Nosta potilaan toinen käsi yläviistoon, toinen rinnan päälle ja nosta taaempi polvi koukkuun
- Tartu potilaan hartiasta ja koukussa olevasta polvesta ja käännä tämä kyljelleen itseäsi päin
- Nosta päällimmäisen jalan polvi koukkuun ja aseta toinen käsi posken alle, jätä toinen jalka suoraksi
- Varmista hengitystiet taivuttamalla päätä taaksepäin
- Seuraa vointia avun saapumiseen asti.

Painesidoksen teko

Tarina

Olette kaverin kanssa yksin kotona koulupäivän jälkeen ja päätätte syödä välipalaksi voileipiä. Kaverisi on leikkaamassa sämpylää, kun hän leikkaakin itseään vahingossa käteen. Kädestä tulee paljon verta.

- Vuotokohta peitetään sidetaitoksella
- Päälle laitetaan painoksi siderulla, tulitikkuaski tai esimerkiksi kivi, joka kiinnitetään sitomalla tukevasti
- Tarkasta, ettei sidos ole liian tiukalla. Käsi ei saa muuttua punertavaksi eikä kihelmöidä.
- Tue raaja kohoasentoon